

# TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

## YURTDIŞINA KAÇIRILAN KÜLTÜR VARLIKLARIMIZIN BELİRLENEREK İADELERİNİN SAĞLANMASI VE MEVCUT KÜLTÜR VARLIKLARIMIZIN KORUNMASI İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ MAKSADIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU

### TUTANAK DERGİSİ



#### 5'inci Toplantı *14 Aralık 2017 Perşembe*



*(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)*

### İÇİNDEKİLER

#### Sayfa

#### I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

#### II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

*1.- Komisyon Başkanı Mustafa İsen'in, Komisyonun İstanbul'a ve yurt dışına yapacağı çalışma ziyaretlerine ilişkin açıklaması*

#### III.- SEÇİM

*1.- Komisyonunda boş bulunan Kâtip üyelik için seçim*

#### III. - ARAŞTIRMA KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonun yurt dışına yapacağı çalışma ziyaretlerine ilişkin görüşmeler

2.- Rapor çalışmalarına ilişkin görüşmeler



**YURT DIŞINA KAÇIRILAN KÜLTÜR VARLIKLARIMIZIN BELİRLENEREK  
İADELERİNİN SAĞLANMASI VE MEVCUT KÜLTÜR VARLIKLARIMIZIN KORUNMASI  
İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ MAKSADIYLA KURULAN  
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

**5'inci Toplantı  
14 Aralık 2017 Perşembe**

**I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR**

TBMM Yurt Dışına Kaçırılan Kültür Varlıklarımızın Belirlenerek İadelerinin Sağlanması ve Mevcut Kültür Varlıklarımızın Korunması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Maksadıyla Kurulan Meclis Araőtirması Komisyonu saat 15.13'te açıldı.

Komisyon Başkanı Mustafa İsen, Komisyonun İstanbul'a ve yurt dışına yapacağı çalışma ziyaretlerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Komisyonunda boş bulunan Kâtip üyelik için seçim yapıldı.

Komisyonun yurt dışına yapacağı çalışma ziyaretlerine,  
Rapor çalışmalarına ilişkin,  
Görüşmeler yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 15.46'da toplantıya son verildi.



**14 Aralık 2017 Perşembe**

**BİRİNCİ OTURUM**

**Açılma Saati: 15.13**

**BAŞKAN: Mustafa İSEN (Sakarya)**

**BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat CEYLAN (Ankara)**

**SÖZCÜ: Ayhan GİDER (Çanakkale)**

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplantımızı açıyorum.

Arkadaşlar, şöyle bir şey yapalım mı; seçim için 7 kişi gerekiyor. Biz öbür gündemimizi devam ettirelim, çok fazla gündem yok zaten. Durmuş Ali Bey gelmek üzereymiş, o gelince de seçim maddesini yaparız.

## **II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**

*1.- Komisyon Başkanı Mustafa İsen'in, Komisyonun İstanbul'a ve yurt dışına yapacağı çalışma ziyaretlerine ilişkin açıklaması*

BAŞKAN - Şimdi, arkadaşlar, bu çalışma ziyaretleriyle ilgili size bazı bilgiler vermek istiyorum.

Bugün en önemli maddemiz bu ziyaretlerle ilgili. Arkadaşlar, 24'ünde İstanbul Arkeoloji Müzesinin kütüphanesinde toplantı yapmayı planlıyoruz, saat 11.00'de, pazar gününe denk geliyor ve eğer arkadaşlar cumartesinden gelmek isterlerse cumartesinden itibaren o çevrede yaya gelebilecekleri -Sultanahmet civarı orası, biliyorsunuz- yeteri kadar otel var. Arkadaşlar bakacaklar, bir yer ayarlayacaklar. Cumartesiden katılmak isteyen arkadaşlara cumartesiden kalabilecekleri şekilde bir program ayarlıyoruz. Bununla ilgili bilgileri arkadaşlar size dağıtacaklar. Saat 17.00'de buradan havaalanına hareket -eğer kendi imkânlarıyla gitmek istemeyen arkadaşlar olursa- 19.00 Ankara'dan kalkış, 20.20 gibi İstanbul'a varış, 21.00 otele intikal, pazar sabahı da 09.00-10.00 arası kahvaltı, 10.45 gibi İstanbul Arkeoloji Müzesine intikal düşünüyoruz. 11.00-13.00 arası buradaki toplantıyı planladık. Sonra -İstanbul Arkeoloji Müzesi büyük oranda restore ediliyor ama görebileceğimiz yine çok obje var İstanbul Arkeoloji Müzesinde- Arkeoloji Müzesinde bir gezi ve inceleme yapacağız. Topkapı'ya geçeceğiz oradan. Topkapı Sarayı'nda, Topkapı'nın alt bölümünde meşhur Konyalı lokantası vardır biliyorsunuz, orada size bir yemek ikram etmeyi düşünüyoruz. Topkapı Sarayı'nda yemekten sonra İstanbul'daki basın kuruluşlarına bir basın açıklaması yapmayı planlıyoruz. Bu basın açıklamasından sonra Topkapı Sarayı'nda bir gezi. Oradan hemen -yakınında zaten- yürüyerek Ayasofya'ya geçeceğiz. Ayasofya'da özellikle size bu II. Selim Türbesi'ndeki Louvre'a kaçırılan ve Louvre'dan taklitleri geriye gelen objeleri göstermek istiyoruz. Programımız orada bitiyor. İsteyen arkadaşlar havaalanına hareket edip gitmek istedikleri yere gidebilirler ama o akşam da kalmak isteyen arkadaşlara imkân vereceğiz yani "Otelde kalmak istiyoruz." diyen arkadaşlar olursa onlara bir imkân vereceğiz. Bu İstanbul'la ilgili gezimiz, 23-24 Aralık.

Yurt dışıyla ilgili yazı bekliyoruz.

Arkadaşlar, İstanbul Arkeoloji Müzesinde o gün Sabancı Müzesi Müdürü Nazan Ölçer Hanım'ı davet edeceğiz. Türkiye'nin en dikkate değer müzecilerinden birisidir Nazan Hanım. Sabancı Müzesine geçmeden önce uzun yıllar İstanbul'daki Türk-İslam Eserleri Müzesini yönetti. Orayı gezmeye çok fırsatımız olmayacak. Fırsatımız olsaydı o da güzel müzelerden birisidir, gene de bakarız, biz açık tutturacağız müzeyi. Sultanahmet'teki Türk-İslam Eserleri Müzesini âdeta Nazan Hanım kurmuştur

yani çok emeği vardır orada. O gün için vaktimiz olursa onu dikkate alabiliriz ama ben arkadaşlara tavsiye ederim gezmelerini. Sultanahmet'in tam karşısındadır. Ama hatırınızda olsun, çok nitelikli müzelerden yani Türkiye'nin yüz akı müzelerinden biridir, arkadaşlara öneririm.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Hiç zaman olmaz mı?

BAŞKAN – Yani müzeyi biz açık tuttururuz, akşam 19.00'da gezelim dersiniz 19.00'da da gezdirebiliriz. Ama Nazan Hanım'ı dinleyeceğiz o gün yani buradaki uzman arkadaşları dinlediğimiz gibi.

Türkiye'nin en önemli 2 müzayedecisini, Turgay Artam ve Raffi Portakal'ı davet ettik, onları dinleyeceğiz.

NEVZAT CEYLAN (Ankara) - Saat 11.00'de değil mi?

BAŞKAN – Saat 11.00'de, sabahleyin müzede.

Arkadaşlar, bu alanda 2 önemli hukuk profesörü var, birisi İstanbul'da Sibel Özel Hanım. Ankara'daki arkadaşımız gelmedi, ulaşmaya çalıştık. Zaten telefonlara çıkmadı falan, dolaylı olarak ulaştık, katılmak istemediğini söyledi ama İstanbul'daki arkadaşımız Sibel Hanım'ı davet ediyoruz. NTV'den, bu konuyla ilgili ciddi programlar yapan Ahmet Yeşiltepe'yi davet edeceğiz.

Ayrıca, saat 15.40'ta düşündüğümüz basın toplantısına da İstanbul'daki bütün görüntülü ve yazılı basının kültür sanatla ilgili birim unsurlarını davet edeceğiz; muhabirler, yönetmenler olabilir bir kısmı.

NEVZAT CEYLAN (Ankara) - Ama basın açıklaması saati geç bir saat Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Doğru diyorsunuz, bunu 11.00'den sonra yapabiliriz, onun yerini değiştirelim. Bütün haberler, gidecek olan gitmiş olur.

NEVZAT CEYLAN (Ankara) - Hatta şöyle yapılabilir: 11.00'de ilk basın toplantısı yapılır, ondan sonra...

BAŞKAN – Basın toplantısını yaparız, ondan sonra biz çalışmaya başlarız, doğru söylüyorsunuz, teşekkür ederim.

Basın toplantısını müzede yapıyoruz ve oradan programımıza başlıyoruz.

Şimdi, arkadaşlar, ben, Meclis Başkanıyla geçen hafta içinde Kırgızistan seyahatinde beraberdik, o zaman söyledim; bugün gelmiş olması gerekirdi ama tam bilgiler gelmedi. Bu Amerika'yla ilgili seyahati çok uygun görmediklerini söylediler ama onun dışında, Avrupa'yla ilgili kısmının onaylandığını söylediler. Bununla ilgili bilgi gelsin, onun da ayın 24'ündeki toplantıda, İstanbul'da nihai şeklini kararlaştırırız.

Zaten biz ne zaman planlamıştık yurt dışını?

YASAMA UZMANI GÜLHAN AYGÜN – Ocak ayının ikinci yarısı gibi olabilir Başkanım. Meclis tatili bittikten sonra Genel Kurulda...

BAŞKAN – Evet, bu yılbaşı tatillerinin bitiminden sonra zaten düşünüyoruz. O yılbaşı tatillerinin bitiminden sonraki kısmını ayrıca planlarız kanaatindeyim.

### **III.- SEÇİM**

*1.- Komisyonunda boş bulunan Kâtip üyelik için seçim*

BAŞKAN - Tekrar 1'inci maddeye dönecek olursak sayı itibarıyla arkadaşlarımız tamam, 7 üyemiz var burada.

Değerli arkadaşlar, Ceyda Hanım istifa etmek zorunda kaldı, biliyorsunuz Meclis Başkanlık Divanı üyeliğine seçildi. Buna karşılık da yeni bir arkadaşımız grup tarafından seçildi; Sayın Mehmet Erdoğan hem bu konuda çok tecrübeli bir vekilimiz hem de Antep, Türkiye’de bu noktada öne çıkmış şehirlerimizden birisi. Yani Antepli bir arkadaşımızın aramızda olması bence de çok uygun oldu.

Şimdi, bir Kâtip üye seçeceğiz.

Ben arkadaşlara soruyorum...

NEVZAT CEYLAN (Ankara) - Ceyda Hanım zaten Kâtip üyeydi, yerine gelen Mehmet Bey olabilir.

BAŞKAN – Başka arkadaşların teklifi var mı?

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Muhalefet kabul eder.

NEVZAT CEYLAN (Ankara) - O zaman oy birliğiyle seçilmiş olur.

BAŞKAN – Bir seçim yapacak mıyız gene, 2 üye seçeceğiz.

YASAMA UZMANI GÜLHAN AYGÜN – Evet.

BAŞKAN – Peki.

YASAMA UZMANI GÜLHAN AYGÜN – Başkanım, raporla ilgili konuşmalarda tutanak ihtiyacımız yoksa gönderebiliriz arkadaşları.

BAŞKAN – Arkadaşları gönderebiliriz yani raporu biz kendi aramızda müzakere edeceğiz.

O zaman Nihat Bey ile Ruhi Bey’i bu ekibin genç arkadaşları tasnif heyeti için üye olarak belirleyelim.

NEVZAT CEYLAN (Ankara) - Zaten diğer kısımlar belli, burada dört isim yazmışsınız; Kâtip olacak sadece.

BAŞKAN – Sadece Kâtip olacak evet.

Yazalım, verelim: Mehmet Erdoğan...

(Oyların toplanmasına başlandı)

BAŞKAN - Bu İstanbul’daki toplantıda Hakkâri Milletvekilimiz Nihat Akdoğan ve Adana Milletvekilimiz Zülfikar İnönü Tümer katılamayacağımı...

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Gerçi şöyle: Pazar akşamı bir programım vardı da ama saat altıda uçak var, ben Adana’dan gelir Adana’ya dönerim; bu benim için önemli bir şey.

BAŞKAN – Tamam yani ben katılabilecek bütün arkadaşların katılmasını arzu ederim.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Yani sadece bir müze gezisi olsaydı gelmeyecektim ama...

BAŞKAN – Yok, basın toplantısı var, başka türlü faaliyetlerimiz var.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Müzayedeciler varmış.

BAŞKAN – Müzayedeciler var, evet.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) – Ahmet Yeşiltepe varmış.

BAŞKAN – Evet, Yeşiltepe...

Yani bunların içinde bence Nazan Hanım en kıymetlisidir yani çok memnun olacağımızı düşünüyorum.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) – Ölçer...

BAŞKAN – Nazan Ölçer, evet.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oylama işlemi bitmiştir.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN - Arkadaşlar, seçim sonucunu bildiriyorum: 7 oy kullanılmış ve Mehmet Erdoğan 7 oy aldı.

Bu işlemi de tamamlamış olduk; hayırlı olsun Mehmet Bey.

### **III. - ARAŞTIRMA KOMİSYONLARI**

#### *A) GÖRÜŞMELER*

##### *1.- Komisyonun yurt dışına yapacağı çalışma ziyaretlerine ilişkin görüşmeler*

BAŞKAN - Şimdi, arkadaşlar, yurt dışıyla ilgili olarak burada bilgi verdim ama tekrar ifade etmek lazım. Meclis bu gibi komisyonlarda 5 üyeye izin veriyor. Bu 5 üye: Başkan, Divandan 1 üye, AK PARTİ'den 1 üye, CHP'den 1 üye, MHP ya da HDP'den 1 üye şeklinde.

Yöntem olarak, CHP ve diğer partilerden katılacakları, daha doğrusu, her parti kendisi belirliyor bu yurt dışına gönderilecek arkadaşları. Onun için bu noktada birer yazı yazmamız gerekiyorsa ben partilerinize birer yazı yazayım tarih belli olduktan sonra.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - 4 siyasi parti olduğu için 4 partiyi de temsilen... Bu anlamda -HDP, neyse isimlendirmeyim- yani burada bir tercih doğru değil Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi arkadaşlar, burada şöyle bir durum var: Bu HDP'li arkadaşımızın zaten hatırlayacaksınız...

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - O başka bir şey, gelemesin diye...

BAŞKAN – O başka bir şey.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Ama bunu böyle koymak doğru değil.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Evet doğru, 5 kişi oluyorsa... Şimdi bakın...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) - Divanın bir tarafı biz oluyoruz.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Divan zaten şeyden oluşuyor, AK PARTİ'den oluşuyor.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Seçilmiş milletvekilidir ama bir siyasi partiyi ayırmak doğru değil.

BAŞKAN – Şimdi ben bu konuda kanaat belirtmiyorum arkadaşlar. Bugüne kadar bütün komisyonların yurt dışı gidişlerinde böyle bir usul uygulanmış ama ben..

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Bu değişebilir.

BAŞKAN – Tabii, değişebilir.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - O zaman 1 tane alıp bu tarafa vermek gerekiyor; her partinin temsilini sağlayacak sizsiniz.

BAŞKAN – Yani usulün böyle olduğunu size izah ettim; bugüne kadar gidenler... Konuşuruz yine, Meclis Başkanıyla konuşuruz. Tabloya da bir bakalım. Ben de arkadaşların... Olmazsa işte, iki ülkeye gidilecekse, orada bir ülkeye giden arkadaşlar öbür ülkeye gitmeyebilir yani orada bir değişiklik yapabiliriz.



SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Şimdi orada bir de mesela Almanya, Avusturya'ya yapılacaksa ikisi yan yana, orada öyle görüştük, ikisi bir arada olursa...

BAŞKAN – Böyle düşündük fakat Avusturya'daki bizim asıl ciddi şekilde eserlerimizin bulunduğu müze tadilattaymış.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Ama şimdi Bergama da tadilatta.

BAŞKAN – Ama bunu ben Dışişleriyle konuşacağım yani tadilatta olması bizim görmemize mâni değil, biz sonuçta müze ziyaretine gitmiyoruz.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Biz belki oradaki yetkilerle görüşüp yani bizim bu işin takipçisi olduğumuzu onlara anlatmak... Görmeyebiliriz ben Bergama'yı gördüm , belki arkadaşlar diğer müzeleri de gördüler. Yani Bergama da kapalı ama biz yine de görüşelim, faydalı olur.

BAŞKAN – Olur. Ben bu konuda da Dışişleri Bakanlığıyla temas hâlindeyim. Dışişleri Bakanlığının açıkçası şöyle bir önerisi oldu: “Biz bunu değerlendirelim. Avusturya ve Hollanda'yla ilişkiler çok gergin.” dediler.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Hollanda yok zaten.

BAŞKAN – İşte o zaman vardı, ilk listemizde vardı ben görüştüğüm zaman.

“Belki bu iki ülkeyi ekarte ederek düşünebiliriz.” demişlerdi. Sonradan Hollanda'yı biz eledik. Şimdi Avusturya için yeniden bir konuşacağız. “Onun yerine başka bir ülke olabilir mi?” diye, uzman arkadaşların bir teklifleri var “Danimarka olabilir mi?” diye bir teklifleri var. Bunları 24'üne kadar...

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Amerika'yı niye şey yapıyorlar?

BAŞKAN – Başkanlık...

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Arkadaşımız da...

BAŞKAN – Tabii, Durmuş Ali Bey de öyle söyledi.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Bir de en önemli eserlerin müzayedelerinin yapıldığı yer orasıdır.

BAŞKAN – Özellikle son yıllarda.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Belki bu tekrar görüşülüp o şey edilebilir gibi. Yani önemli bir ülke.

BAŞKAN - Yani siz dersiniz ben bir randevu alırım birlikte gideriz.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Ben Meclis Başkanının yok diyeceğini zannetmiyorum.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Komisyonun kararına Meclis Başkanı “evet” ya da “hayır” diyebiliyor mu? Ben onu merak ediyorum. Bizim Komisyonun Başkanı yani gidilmesine gerek görülüyorsa... Başbakan gidiyor, oradan bir sorun yoksa Komisyona niye karşı çıkıyor onu anlamadım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, işte Meclisin kendine göre birtakım teamülleri var.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Başbakan da Meclisin üyesi değil midir?

BAŞKAN – Meclisin üyesidir tabii ki.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Ama gidiyor. Ha, gitmek gerekiyorsa -ben gidelim demiyorum da- Meclis Başkanı...

BAŞKAN – Konuşuruz.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Biz kendimiz karar verelim, gidilmesi gerekiyorsa gidelim, gidilmesi gerekmiyorsa biz gitmeyelim diyorum, hani, dış ilişkiler bakımından, ne gerekiyorsa...

BAŞKAN – Konuşuruz onu, değerlendirelim.

*2.- Rapor çalışmalarına ilişkin görüşmeler*

BAŞKAN - Şimdi, arkadaşlar, benim asıl sizden ricam şu: Arkadaşlar raporu sürekli çalışıyorlar, size bir rapor gönderdik, orada birtakım eksiklikler vardı yani bizim bildiğimiz eksiklikler vardı taslak raporda. Bu raporla ilgili, bakın, tamam, uzman arkadaşlarımıza müteşekkirimiz, onlar bu işi oluşturacaklar falan ama sonuçta bu rapor sizin imzanızla çıkacak. O bakımdan, ben arkadaşların rapor üzerine bu 24'üne gelinceye kadar... Arkadaşlar, son bir güncelleme yapın siz, son şeklini bize yarın mesela bir daha bir gönderin. Artık tamamlanmaya yakın bir hâle gelmiş olması lazım değil mi?

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Şu çerçeveye göre değil mi?

BAŞKAN – Evet, o çerçeveye göre. Yani çerçeve tamam da çerçevenin içi nasıl doldu, ona da bakalım. Yani arkadaşlarımız eleştirel bir gözle okusunlar, ilave edeceğimiz hususları gündemimize alalım, arkadaşlara söyleyelim şurası şöyle olmuş, burayı ikmal edelim yahut burayı çıkaralım gibi. Yani dediğim gibi, sonuçta bu rapor sizin imzanızla yayınlanacak yani o bakımdan, bundan sonraki kısımda, ben şahsen, Komisyon üyesi arkadaşlarımızın rapor üzerine eğilmeleri gerektiğini düşünüyorum.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Şimdi, ben baktım rapora. Yurt dışına kaçırılan eserlerle ilgili, koleksiyonerliğe ilişkin şey yok. Bunu çok önemsiyorum, işin temeli olduğunu düşünüyorum. Hani, ana sorunu gözden geçirerek detaylarla, işte, güvenlikçi politikalarla bunu önleme şansımızın olmadığını tekrar söylemek istiyorum. Bu anlamda bu rapora mutlaka koleksiyonerliğin -yasanın da kendi içerisinde çelişkileri de var yani bunları daha önce söyledim, burada tekrar etmek istemiyorum-girmesi gerektiğini düşünüyorum. Bununla ilgili bir paragraf açılıp çok ciddi şekilde bunun irdelenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Bir de o şey boş bırakılmış haklı olarak; biz demiştik “Mevcut kültür varlıklarının korunmasına yönelik sorunlar, öneriler...” Bununla ilgili ben çalışma yaptım, aslında burada metin var ama mail olarak mı göndereyim ben bunu daha sonra?

BAŞKAN – Hayhay yani arkadaşlara iletin.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Koruma kurullarıyla ilgili, kazılarla ilgili, tarihî alanlarla ilgili sorunlar ve çözüm önerileri var. Şimdi, bunu size vereyim ama bunu dijital olarak göndereceğim daha sonra.

Bu koleksiyonerlikle ilgili nasıl bir çalışma yapacaksınız? Bu işin uzmanı ben değilim ama sorun, yasadaki çelişkileri, dediğim gibi, bunun kaynağını besleyen sektörün koleksiyonerlik olduğunu ısrarla söylüyorum. Bunun üzerine bir şey söylememiz, mutlaka konuşmamız gerekiyor.

BAŞKAN – Hayhay. Burada şunu da açık yüreklilikle söyleyelim arkadaşlar: Bazı meseleler olacak ki hemfikir olmayacağız, oralarda siz muhalefet şerhi de yazabilirsiniz, karşı görüş de bildirebilirsiniz; rapor bunların hepsini içerecek şekilde.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Koleksiyonerliği böyle, çok; tabii, nezih bir koleksiyonerimiz mutlaka geldi ama ben size örnek Asil Nadir dedim, Dikran Masis dedim. Neyse bu işlerde, bu işin kötü tarafından neler yapılabildiğini görmemiz adına, sırf bunların temel sorunun bu olduğunu düşünen bir Komisyon üyesi olarak bunu bir oturumda enine boyuna konuşalım, ondan sonra Komisyonla hep beraber karar verelim.

BAŞKAN – Hayhay.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Bu iyidir, kötüdür...

BAŞKAN – Çok fazla vaktimiz kalmıyor, onun için...

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Ama uzatacağız gerekirse... Dediğim gibi temel sorunu ıskalarsak hiçbir anlamı yok. 50 jandarma tutsak, 40 polis tutsak da eğer o kazıdan çıkanın alıcısını yok etmediğimiz müddetçe uyuşturucu gibi, silah gibi... Yani bir tarafta alıcı var, kendi pazarını yaratıyor ister istemez. Siz o pazarı öldürmeden, hâlâ “Biz nasıl koruruz?”un derindeyse bu bir anlamı yok.

BAŞKAN – Hayhay.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Bir komisyon oluşturuluyor, sırf koleksiyonerlikle ilgili bir başlık altında bunu tartışalım, rapora öyle girelim.

NEVZAT CEYLAN (Ankara) - Zaten rapor bu gezilerden sonra falan oluşmayacak mı Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Onlardan sonra oluşacak ama onlar biraz işin cilası olacak artık. Rapor, bu hâliyle aşığı yukarı bir ana eksene oturdu, o ekseni biraz daha değıştireceğiz.

Bu koleksiyonerlikle ilgili lehte-aleyhte görüşleri bir toplayım bakalım arkadaşlar.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI UZMANI MERİÇ T. ÖZTÜRK - Bu konuda “Sorunlar ve çözüm önerileri” kısmında, “Denetim” alt başlığı altında aslında tüm kültür varlıklarının belgelenmesi gerektiği hususuyla beraber bu koleksiyonerlerin de denetim altına alınması konusunda...

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Ben onu demiyorum.

Şimdi, çıkan eser, arkeolojik eser devletin malıdır, müzenindir, müzeye götürmek zorunda. Koleksiyonerler nereden buluyor da alıyor bunu? Nasıl buluyor, nasıl alıyor? Bir arkeolojik eseri bir koleksiyoner nasıl alıyor? Hadi, bir tanesini tesadüfen aldı; bu, tamamen arz-talebin bir parçası. Diyor ki: “Kazın millet, getirin bana, ben alacağım.” diyen bir sektör var.

Bizim esas olan konumuz, yurt dışına kaçırılan eserler ama bu kültür varlığımız, bilgilerimiz yani bu insanlık tarihinin bilgisini yok ediyorlar bunu yaparak.

BAŞKAN - Yani, burada, yurt dışında koleksiyonerlik nasıl, bizim gibi ülkelerde nasıl? Bunlara da bir bakın.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Yani, yurt dışıyla onu kıyaslamak doğru değil.

BAŞKAN - Hayır, bir bilelim yani dünya nasıl yapıyor...

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Onun arkeolojisi olmayan bir yerde şimdi onu konuşmak doğru değil.

BAŞKAN - Anladım ama Sayın Vekilim, İtalya’da arkeolojik eser de var, koleksiyoner de var, karşılaştıralım, bakalım yani ben, onu tercüme edelim, buraya yazalım demiyorum, bilelim.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Müsaade eder misiniz.

BAŞKAN - Tabii.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Şimdi, arkadaşımızın söylediği husus önemli bir husus, bunu siz de dediniz, “İnceleyelim, yer almasında fayda var.” Buradaki çalışma siyasi bir çalışma değil, onun için muhalefet şerhi falan gibi bir şeyin ben çok da gerekli olduğunu düşünmüyorum; hep beraber burada ülkenin tarihi eserlerinin korunması konusunda bir çalışma yapıyoruz. Herhâlde yüzde 99 değil, yüzde 100 mutabık kalabiliriz çünkü ülkenin çıkarı için hepimizin söylediği şeyler.

Şimdi, ben, bu arada, bir yazıyla, şu Tarsus’ta ne çıktığıyla ilgili de bir bilgi alsak diyorum. Yani, ne çıktı, sonuçta bu konuda bir bilgimiz olsun en azından. Yani, ben şimdi o bölgenin de milletvekiliyim, sadece beni ilgilendirmiyor, ülkeyi ilgilendiren bir konu. Aylarca kazı yapıldı, ne çıktı neticede? Bu,

devletin elinde, devlet de yaptığına göre -değil mi- bizim de bir bilgimiz olsun. Buna bir yazı yazarak bunu bir talep edelim. Yani, en azından milletvekilleri olarak bizim bir bilgimiz olsun, ne olduğunu bilelim.

BAŞKAN - Genel Müdülden -bir not alın da- informal yani informali şöyle... Bilgi isteyeyim yani Komisyon olarak.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Resmî bir bilgi versinler bize. Yani "Böyle işte kazdık da bir şeyler bulundu..." Ne bulundu, ne oluyor? Yani bir bilginiz olsun.

İkinci, benim bir önerim var. Şimdi, biz kaynak ülkelerin başında geliyoruz.

BAŞKAN – Doğru.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Bizim gibi bir kısım kaynak ülkeler var, sadece biz değiliz kaynak; işte, Yunanistan'da var, İran'da var, Mısır var, Çin var...

BAŞKAN - Orta Doğu ülkeleri...

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Orta Doğu ülkeleri. Bunları sıralayabiliriz.

Ben derim ki bu ülkelerle biz bir buluşma tertip edelim yani bu kaynak ülkeleri bir araya getirip bu konuda ortak olarak uluslararası ne gibi kararlar alabiliriz ve tedbirler alabiliriz konusunda. Bunun öncülüğünü de biz yapalım, bunları toplayalım Türkiye'de çünkü bir sürü ülke var. Bu konuda hep beraber hareket edersek uluslararası alanda bir kısım kararları aldırma şansımız da olur.

BAŞKAN - Yani bunu Komisyona tavsiye olarak yazarız ve Bakanlıktan böyle bir talepte bulunuruz, Kültür Bakanlığı öncülük etsin bu işe.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Evet, yani Türkiye öncülük etsin.

BAŞKAN - Tabii, Dışişleri Bakanlığı ile Kültür Bakanlığı müştereken...

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Türkiye'nin öncülüğünde kaynak ülkeleri... Hedef olarak da önlemlerin alınması ve uluslararası arenada...

BAŞKAN - Ortak önlemlerin alınması...

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Ve bunun "Birleşmiş Milletler Nezdinde veya Uluslararası Alandaki Sözleşmelerin İçerisine Konulması İçin Ortak Çaba Gösterilmesi." diye, o başlıkta iyi olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN - Hayhay, tamam.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Başka arkadaşlarımızın ilave edeceği bir şey var mı?

Raporu yarın elektronik ortamda daha mütekâmil şeklini...

YASAMA UZMANI GÜLHAN AYGÜN – Başkanım, yarın, bu koleksiyonerler bölümünde bazı eksikliklerin bildirilmesi için, tam sağlıklı olmayabilir, haftaya desek rapor...

BAŞKAN - Koleksiyonerlerle ilgili kısmı haftaya tamamlayın. Veya şöyle yapalım: Haftaya çarşamba günü gönderin raporu.

Arkadaşlar, ilave bir şey...

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - İlave etmiştik, o da envanter çıkarılması diye bir şey var burada da.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI UZMANI MERİÇ T. ÖZTÜRK - Bizim sunduğumuz ayrı bir liste olarak, ek olarak belki ilave edilebilir.

BAŞKAN - Şimdi, arkadaşlar, burada Bakanlığın şöyle bir sıkıntısı var: Bu eserler deklare edildiği andan itibaren belli bir tarihe kadar talepte bulunulmazsa, karşı ülkenin otomatik olarak...

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Ben kamuoyuna açıklansın demiyorum. Bakanlığın bu konuda bir şey olsun; yurt dışında nelerimiz var, onlarla ilgili elimde bilgi olsun. Yani işte, basına, "Dışarıda bizim şunumuz var." demesin, onu demiyorum.

BAŞKAN - Tamam, anladım.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Elimizde olsun ama yani Türkiye Cumhuriyeti devletinde olsun.

BAŞKAN - Yani ben hassasiyeti söylüyorum. Olsun tabii, sizin elinizde olsun. Kaş yaparken de göz çıkarmayalım sonunda.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Yani olsun, devletin dosyasında, "Benim dışarıda şu malım var." desin...

BAŞKAN - Bilsin, envanterini bilsin yani.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Türkiye Cumhuriyeti devletinin bilgisi olsun.

BAŞKAN - Tamam.

Arkadaşlar, kapatıyorum o zaman.

Teşekkür ederim.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Raporla ilgili ne zaman...

BAŞKAN - Raporu çarşamba günü arkadaşlar gönderecekler bize.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Yani koleksiyonerleri daha mı sonra...

BAŞKAN - Yani koleksiyonları da katabildikleri kadar katsınlar.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Onlarla görüşüp bir toplantı yapacağız.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Koleksiyonerlerle ilgili yurt dışı bilgilerini alacaklar, o bilgiler yurt dışında olabilir, o bir alınacak.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - O, bu işin temeli. Temeli kaçırıp, aslı kaçırıp...

BAŞKAN - Yani koleksiyonerlerle ilgili olarak burada bir toplantı yaptık, isterseniz İstanbul'dan da bir iki koleksiyoner çağıralım buraya.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Bu işin olumsuz tarafında neler var, bir kere görmemiz lazım.

BAŞKAN - Yani bunu bize müzeciler söyleyebilirler, sizin önereceğiniz bir koleksiyoner varsa, şu diyebileceğiniz...

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Yok, ben işte Asil Nadir diyorum. Dikran Masis diyorum.

BAŞKAN - Gelmez onlar.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Biz çağıralım Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Asil Nadir nerede?

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Asil Nadir demiyorum, Ayşegül Nadir.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Yurt dışındaydı o.

NEVZAT CEYLAN (Ankara) - Türkiye'de değil o.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Soralım, gelmiyorsa mesele yok.

NEVZAT CEYLAN (Ankara) - Gelmiyor değil, yok kadın, kaçak, Türkiye'ye gelse tutuklanacak. Yok, boşuna...

BAŞKAN - Ben İstanbul'daki bir iki müzeciye sorayım.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) – Yani dediğim gibi, burada demin de söylediniz ya, eserlerimizi geri alabilsek ne mutlu ama esas olan bu değil ama mevzuata göre alma şansımız da çok yok, esas olan gitmesini engellemek.

BAŞKAN - Bataklığı kurutmak yani.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Bu bataklığın da asıl sorumlusu...

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - İki birden yani.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Koleksiyonere götürdünüz demiyoruz ama şey yapınlar, etnografik eser toplasınlar, arkeolojik eser toplasınlar. Bu kadar net.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) - Diğerlerini de göz ardı etmeyecekler.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Etmiyoruz zaten.

NEVZAT CEYLAN (Ankara) - Onlar bildiğimiz, basına yansıyanlar.

BAŞKAN - Siz arkeolojiyi önemli görüyorsunuz, ben de mesela yazma toplayanlara karşı benzer tavır içindeyim.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) - Arkeolojik alanı yok ediyor, patlatıyor. Aynı şey mi?

BAŞKAN - Yok, tabii, aynı şey değil.

Peki arkadaşlar, görüşmek üzere.

**Kapanma Saati: 15.46**

